Ն. 598 — 1887 ՄԱՅԻՍ 23 ՇՈՒՐԱՆ ԷՐԹԷՍԻ — 1304 ՐԱՄԱԶԱՆ 12 — ԻՒԶԻՒՆՃԻ ՄԷՆԷ

40 ԳԱՐԱՂ

ՁԷՐԻՏԷՒ ՇԱՐԳԻՅԷ

40 ԳԱՐԱՂ

ԲՈԼԻԹԻԳԻՅԷ ՄԻԼԻՅԷ ԹԻՒՃԱՄԻՅԷ ՍԱՐՍԱՓԻՅԷ ՎԷ ԻԼՄԻՅԷ

ԵՒՎՄԻ ԿԱՂՔԻԹԱ

ԱԳՕՆԷ ՓԻՏԱԹԼԱՐԸ

	12 պլեռ	6 պլեռ	3 պլեռ
ՍԹԱՄՊՈԼ	200 ղշ.	105 ղշ.	55 ղշ.
ԹԱՇՐԱ	240 »	125 »	

Մէջիտիէ 20 ղրուշան

ԻԼԱՆԱԹ ՓԻՏԱԹԼԱՐԸ

1 ամսվ, 2 նաֆի վէ 3 ինաֆի սահիֆէ ղրշ. 6
Միւնտիս սահիֆէ 11 ի 10 ղ. հս. » 3

Մէվատոը նաֆիսյա տարի պէնտլէր մէճմանէն գապուլ օլունանաղ վէ տէրճ օլունմայան էվրաղ իատէ օլունմայանաղ տրը։

Իտարէխանէսի, Սթամպօլտա Գապը Ալի մահալլէսինէ Նուսէրօ 20 ձիվէլէկեան մաթպասանոտա տրը։ Գրեաֆիֆէի մէվատոտ հադգրնոտա կազէթանէն սահիպ վէ մէսուլը ՑԻԳԻԱՆ ՁԻՎԷԼԷԿԵԱՆ միւրաճաաթ օլունա։

ԻԹԹԱՐԸ ՄԱԽՍՈՒՍ

Թաշրա ապօնէլէրիմիզէն պիր չօղու մանթպասմէզա օլան տէյնլէ-էնէ թէէքլիֆէտ պիր վագիտան պերու իչմաղ իմմէքտէ օլուռգալ-ըընտան, պիր ան էվվէլ թէսվիյէի տէյտէ հիմմէթլէրինի ըէճա իտէ-ռիզ։

ԿԻՒՆԷԻԻԲ ՀԱՎԱՏԻՍ ՊՈՒԼԿԱՐԻՍԹԱՆ

Գուլկարիսթան մէսէլէսինէ տարի Գապը Ալինին սօն թահրիրատը ու-մումիյէսինէ տիվէլը մուազզամ թարաֆընտան վիրուտ իտէն ճէ-վապ իւզերինէ, մէսէլէյի սուրէթը միւնասէպէտէ ֆաալ իմմէք իւզրէ հէյէթը նիյապէթին թէպէտուլի իլէ պիր հիբիմէթը մունթազամա-նին թէէսիսի զամանընտա միւզաբէբ-թը լազմէյէ միւպաշէրէթ օլընը-ղը բիվայէթ օլընը։

Սօֆիատան եաղլըրընա կէօրէ, Գուլկարիսթան իլէ Սրպիսթան պէյ-նինտէ զուհուր իտէն մունհարէպէ էնանարտա Գուլկարիսթան վէ Շար-գի Ռումելի մէմուրլարը մաաշաթրն-տան 100տէ 25 հիսապը իլէ թէվ-գիֆ դրլրնան մէպալիղ պու քէրբէ Գուլկարիսթան հայէթը նիյապէթի թարաֆընտան քեամիլէն թէէտիյէ գրլրնմը։

Սօֆիատան եաղլըրընա կէօրէ, վէրկիլէր սուրէթը մունթազամէտէ թահսիլ օլընմագտա օլուպ, ռումի ապրիլ 28տէն մայիս 3ի գատար նագէէն 1,062,490 ֆրանկ 4 սան-թիմ ախաղ ու իսթիֆա օլընմը։

Թայէրն Վիէննա մուխպիրինտէն ալտրը մանիֆատա կէօրէ, 20 միլ-եոն ֆրանգլըգ Գուլկար իսթիգրա-ը՝ տլաֆր. մայիսին 27նէի կիւնիւ Վիէննանըն Լանտերպանգ պանգա-սընտա ատ օլունմը։ Իսթիգ-ըրը մէգքիւբ թահվիլթէրին 100ի բիպատտա 90ա չըգարըլաճագ վէ սէնէվի 100տէ 6 ֆայզ վէ 100տէ 1 ըէսիւմանի պուլընճագ իմիշ։

ԿԻՐԻՏ

Կիրիտ էհալիի Իսլամկէսի թարա-ֆընտան իզամ օլընան հէյէթը մէ-պուսէ՝ տիւն սապահ Աւսթրիա վա-բօրը իլէ շէհրիմիզէ վապր օլմուշ տրը։ Իչպու հէյէթը մէպուսէ՝ Կի-րիտ վիլայէթի տէֆթէրտարը Իպ-ռահիմ պէյ իլէ մէճլիսը ռումիմսի ազասընտան Մուսթաֆա վէ Իպրա-հիմ պէյլէրտէն միւրէքքէպ տիր։

Ցէօրթ Խրիսթիյանտան միւրէք-քէպ օլան տիկեր հէյէթ տախի պու կիւն Գուրճի գումբանեասը վաբօրը իլէ Տէրսաատէթէ միւվա-սէլէյի իտէճէք տիր։

Կէչէն բազար էրթէսի կիւնքի թա-րիխէ հանեատան եաղլան պիր մէքթուպտա պու պապտէ պաղր թաֆսիլաթ կէօրիւմիշ օլմաղա, մալիւմմը մէգքիւբէ աթիտէ նագլ օլընմը։

Շէղլէ քի, Հանեատա մուդիմ Ռուս վէ Եունան գօնսօլոսլարը Տէր-սաատէթ սէֆարէթլէրինտէն ալ-տրգլարը թալտմաթա թէվֆիգէն վէ հիբիմէթը Սէնկէնին տիլխանը վէճէվլէ, Կիրիտ էհալիսէնին միւթա-լէպաթընը Գապը Ալիյէ արզ իմմէք վէ միւթալէպաթը մէգքիւբէ հագ-գրնտա միւզաքէրաթտա պուլընմագ իւզրէ պիր հէյէթը մէպուսէնին Տէրսաատէթէ իզամինը մէճլիսը ռումիմնին Խրիսթիյան ազալարընա տէրէօհտէ իմտիրմիշլէր տիր։

Եէմմի մէգքիւբտէ Կիրիտ վալիսի Գօսթաքի Անթօրուլ բաշա հազրէթ-լէրի տախի Խրիսթիյան ազալարը հուզուրընա ճէլգ իտիւպ, մէճլիսը ռումիմի թարաֆընտան վագը օլան միւթալէպաթը մէվգբի թէղէքքիւ-բէ գէմմագ իչուն 3 վէ եա 4 քիչի-տէն միւրէքքէպ պիր հէյէթը մէ-պուսէնին իզամ իտիմէսինի Գապը Ալինին էմր էյլտիկինի մումիկէ ազալարա պէյան իմմէք տիր։

Եէրթէսի կիւն եանի կէչէն հաֆ-թա բէնճէնպիհ կիւնիւ պիր չօգ միւպահասաթտան սօնրա Գանտիա մէպուսանընտան Մ. Սթավրաքի վէ Մ. Թիաքաքի իլէ, Բէթիսմ մէպու-սը Մ. Յանտօլօ՝ հէյէթը մէպուսէ-յէ ազա ինթիխապ իտիմիշ վէ պա-տէհու սէօրտիւնճիւ պիր ազա օր-մագ իւզրէ Սֆաքիա մէպուսը Բա-բատաքինին տախի զամմ իտիլմէսի թէնպիհ գրլընմը։

Պիր Խրիսթիյան հէյէթը մէպու-սէնին իզամ՝ մէճլիսը ռումիմի Իս-լամ ազալարընը տիկիր էյլտիկինտէն, անլէր տախի հուգուգլարընը միւտաֆաա ինթիմէք իչուն պիր հէ-յէթը մէպուսէ թէչքիլինի վալի բաշա հազրէթլէրինտէն իսթիտուա էյլէ-տիրլէրինտէ, վալիի միւշարէյէ՝ Քէյթիկէթի Գապը Ալիյէ իշար իլէ պու պապտէ քէնտիլէրինէ բուխսաթ իսթիհսաղ էյլէյէճէկլինի պէյան էյ-լէմիշ տիր։

Կէչէն բազար կիւնիւ Խրիսթիյան հէյէթը մէպուսէսինին Կիրիտէն հարէքէթինտէն պիրազ սօնրա վալի բաշա հազրէթլէրի՝ հիբիմէթը Սէ-նկէնին Իսլամարտան միւրէքքէպ պիր հէյէթը մէպուսէնին իզամինա տա միւսաատ իթտիկինի ապի Իս-լամկէյէ ելսպար ինթիմիշ տիր։

ԻԶՄԻՐ ՎԻԼԱՅԷԹԻՆԷ ԶԷՖԻՐԿԷ ՎԷ ԳՈՒՐԱԳԼԸԳ

Կէչէն բազար էրթէսի կիւնքի թարիխլէ Իզմիրտէն պէր վէճէհը աթի եաղրըմը տրը։

«Զախիրէ մահսուլը հագգրնտա վիլայէթին իչէրիլէրինտէն ֆէնա խա-պէրլեր ալը յօրը։ Աբբա վէ պուղ-տայ՝ ֆէվգէյատէ սրճագ վէ գու-բաղլրտան խասարտիտէ օրմուշար տրը։ Տիկեր իբի ֆէլաքէթ տախի պիչարէ չիթճիրլերին հալինի պրը-լաշարըմը վէ տիւչարը մէ յուսկէթ ինթիմ տիր։ Բէսմի կազէթալարտա իլան օլընտրը վէճճ իլէ 700,000 գրլէ չէքիրկէ թօխումը վէ չէքիրտէյի մահվ ու ինթաֆ իտիմիշ օլտրը հալատ, եէնէ ճիվար գազալարա պուլուտ կիպի չէքիրկէ եաղմագտա տրը։ Զէքիրկէնին էն զիյատէ խա-սարաթը մուճիպ օլտրը գազալար՝ Բայամտօղլի, Էօռէմիշ, Պայէնտրը վէ Թիրէ գազալարը տրը։ Թէէմինէն պէյան օրլնտրընա կէօրէ, Պայէն-տրտա 500 տէօնիմիլիք թիւթիւն ֆիտանընտան 40 տէօնիւմ գալմը, վէ օնտան տախի պէօյիւք պիր մահ-սուլ պէքէնիլմէմէքտէ իմիշ։

«Տիկեր թարաֆտան պու սէնէ պու թարաֆլարա սերչէյէ պէնզեր պիր նէվմի գուշ տախի կէլմա, միւ-եօնար իլէ սայրլան վէ զայէֆ չօգ եէյէն պու գուշլար՝ թարլալարըմզը պիսպիլթիւն գուրութմագտա տրը-լար։»

Տիւնքի Լէվանտտա պէր վէճէհը աթի օգունմը տրը։

«Մրսրը իչէրիսէն ասլա պահս ինթմէմէք իչուն Մաթպուաթ իտա-բէի պէհիյէսի թարաֆընտան պիր թէպլիղնամէ ախզ ինթիմ օլտրը-մրզտան, պաղը թահվիլաթը Օսմա-նիյէ համիլէրինին՝ եէնի մուգավէլէ-նամէնին թաստիգլինէ տաիր թալեպ ինթտիքլերի մալիմմաթը հավի օլան պէնտը մախսուսրմզը նէչը իտէմէ-յիզ։ Մուխպիրիմիզին արզու ինթ-մէքտէ օլտրգլարը մալիմմաթ՝ մա-ել մէմնունիյէ չիֆահէն արզ իտէ-ճէյիզ։»

Կէօմրիւք հասրլաթը գարշըրգ կէօսթէրիլէրէք հիբիմէթը Սէնկէ թարաֆընտան 3½ միլեօն լիրալրգ իսթիգրազ թահվիլաթը իխրաճ օր-նաճաղընը կէչէն չարշէնպիհ կիւնիւ եաղմը իտիր։

Մէհմուտաթա կէօրէ, Ֆրանսրզ տանէլէրինին սէնտիգա հէյէթի՝ Տու-յունը Ումումիյէ իտարէսինին մէգ-քիւբ իսթիգրազ մուամէլէսինէ մու-սախէլէ էյլէմէսինէ մուխալէֆէթ ինթմը օլտրգընտան, օլ պապտէքի միւզաքէրաթ՝ պիր տէրէճէյէ գա-տար տիւչարը թէէխիւբ օլմուշ տրը։

Տունքի ումումիյէ մէճլիսը իտա-բէսինին զանընճա, Ֆրանսրզ սէն-տիգա հէյէթինին պու մուխալէֆէ-թի՝ մալիմմաթը քեաֆիֆլէսի օրմա-մասընտան նէչէթ ինթմը օլմազլա, մէճլիսը մէգքիւրտ՝ Ֆրանսրզ տանի-մէպուսանընտան Մ. Սթավրաքի վէ Մ. Թիաքաքի իլէ, Բէթիսմ մէպու-սը Մ. Յանտօլօ՝ հէյէթը մէպուսէ-յէ ազա ինթիխապ իտիմիշ վէ պա-տէհու սէօրտիւնճիւ պիր ազա օր-մագ իւզրէ Սֆաքիա մէպուսը Բա-բատաքինին տախի զամմ իտիլմէսի թէնպիհ գրլընմը։

Պիր Խրիսթիյան հէյէթը մէպու-սէնին իզամ՝ մէճլիսը ռումիմի Իս-լամ ազալարընը տիկիր էյլտիկինտէն, անլէր տախի հուգուգլարընը միւտաֆաա ինթիմէք իչուն պիր հէ-յէթը մէպուսէ թէչքիլինի վալի բա-շա հազրէթլէրինտէն իսթիտուա էյլէ-տիրլէրինտէ, վալիի միւշարէյէ՝ Քէյթիկէթի Գապը Ալիյէ իշար իլէ պու պապտէ քէնտիլէրինէ բուխսաթ իսթիհսաղ էյլէյէճէկլինի պէյան էյ-լէմիշ տիր։

Կէչէն բազար կիւնիւ Խրիսթիյան հէյէթը մէպուսէսինին Կիրիտէն հարէքէթինտէն պիրազ սօնրա վալի բաշա հազրէթլէրի՝ հիբիմէթը Սէ-նկէնին Իսլամարտան միւրէքքէպ պիր հէյէթը մէպուսէնին իզամինա տա միւսաատ իթտիկինի ապի Իս-լամկէյէ ելսպար ինթիմիշ տիր։

ԻԶՄԻՐ ՎԻԼԱՅԷԹԻՆԷ ԶԷՖԻՐԿԷ ՎԷ ԳՈՒՐԱԳԼԸԳ

Կէչէն բազար էրթէսի կիւնքի թարիխլէ Իզմիրտէն պէր վէճէհը աթի եաղրըմը տրը։

«Զախիրէ մահսուլը հագգրնտա վիլայէթին իչէրիլէրինտէն ֆէնա խա-պէրլեր ալը յօրը։ Աբբա վէ պուղ-տայ՝ ֆէվգէյատէ սրճագ վէ գու-բաղլրտան խասարտիտէ օրմուշար տրը։ Տիկեր իբի ֆէլաքէթ տախի պիչարէ չիթճիրլերին հալինի պրը-լաշարըմը վէ տիւչարը մէ յուսկէթ ինթմը տիր։ Բէսմի կազէթալարտա իլան օլընտրը վէճճ իլէ 700,000 գրլէ չէքիրկէ թօխումը վէ չէքիրտէյի մահվ ու ինթաֆ իտիմիշ օլտրը հալատ, եէնէ ճիվար գազալարա պուլուտ կիպի չէքիրկէ եաղմագտա տրը։ Զէքիրկէնին էն զիյատէ խա-սարաթը մուճիպ օլտրը գազալար՝ Բայամտօղլի, Էօռէմիշ, Պայէնտրը վէ Թիրէ գազալարը տրը։ Թէէմինէն պէյան օրլնտրընա կէօրէ, Պայէն-տրտա 500 տէօնիմիլիք թիւթիւն ֆիտանընտան 40 տէօնիւմ գալմը, վէ օնտան տախի պէօյիւք պիր մահ-սուլ պէքէնիլմէմէքտէ իմիշ։

«Տիկեր թարաֆտան պու սէնէ պու թարաֆլարա սերչէյէ պէնզեր պիր նէվմի գուշ տախի կէլմա, միւ-եօնար իլէ սայրլան վէ զայէֆ չօգ եէյէն պու գուշլար՝ թարլալարըմզը պիսպիլթիւն գուրութմագտա տրը-լար։»

Տիւնքի Լէվանտտա պէր վէճէհը աթի օգունմը տրը։

«Մրսրը իչէրիսէն ասլա պահս ինթմէմէք իչուն Մաթպուաթ իտա-բէի պէհիյէսի թարաֆընտան պիր թէպլիղնամէ ախզ ինթիմ օլտրը-մրզտան, պաղը թահվիլաթը Օսմա-նիյէ համիլէրինին՝ եէնի մուգավէլէ-նամէնին թաստիգլինէ տաիր թալեպ ինթտիքլերի մալիմմաթը հավի օլան պէնտը մախսուսրմզը նէչը իտէմէ-յիզ։ Մուխպիրիմիզին արզու ինթ-մէքտէ օլտրգլարը մալիմմաթ՝ մա-ել մէմնունիյէ չիֆահէն արզ իտէ-ճէյիզ։»

Կէօմրիւք հասրլաթը գարշըրգ կէօսթէրիլէրէք հիբիմէթը Սէնկէ թարաֆընտան 3½ միլեօն լիրալրգ իսթիգրազ թահվիլաթը իխրաճ օր-նաճաղընը կէչէն չարշէնպիհ կիւնիւ եաղմը իտիր։

Մէհմուտաթա կէօրէ, Ֆրանսրզ տանէլէրինին սէնտիգա հէյէթի՝ Տու-յունը Ումումիյէ իտարէսինին մէգ-քիւբ իսթիգրազ մուամէլէսինէ մու-սախէլէ էյլէմէսինէ մուխալէֆէթ ինթմը օլտրգընտան, օլ պապտէքի միւզաքէրաթ՝ պիր տէրէճէյէ գա-տար տիւչարը թէէխիւբ օլմուշ տրը։

Տունքի ումումիյէ մէճլիսը իտա-բէսինին զանընճա, Ֆրանսրզ սէն-տիգա հէյէթինին պու մուխալէֆէ-թի՝ մալիմմաթը քեաֆիֆլէսի օրմա-մասընտան նէչէթ ինթմը օլմազլա, մէճլիսը մէգքիւրտ՝ Ֆրանսրզ տանի-մէպուսանընտան Մ. Սթավրաքի վէ Մ. Թիաքաքի իլէ, Բէթիսմ մէպու-սը Մ. Յանտօլօ՝ հէյէթը մէպուսէ-յէ ազա ինթիխապ իտիմիշ վէ պա-տէհու սէօրտիւնճիւ պիր ազա օր-մագ իւզրէ Սֆաքիա մէպուսը Բա-բատաքինին տախի զամմ իտիլմէսի թէնպիհ գրլընմը։

Պիր Խրիսթիյան հէյէթը մէպու-սէնին իզամ՝ մէճլիսը ռումիմի Իս-լամ ազալարընը տիկիր էյլտիկինտէն, անլէր տախի հուգուգլարընը միւտաֆաա ինթիմէք իչուն պիր հէ-յէթը մէպուսէ թէչքիլինի վալի բա-շա հազրէթլէրինտէն իսթիտուա էյլէ-տիրլէրինտէ, վալիի միւշարէյէ՝ Քէյթիկէթի Գապը Ալիյէ իշար իլէ պու պապտէ քէնտիլէրինէ բուխսաթ իսթիհսաղ էյլէյէճէկլինի պէյան էյ-լէմիշ տիր։

Կէչէն բազար կիւնիւ Խրիսթիյան հէյէթը մէպուսէսինին Կիրիտէն հարէքէթինտէն պիրազ սօնրա վալի բաշա հազրէթլէրի՝ հիբիմէթը Սէ-նկէնին Իսլամարտան միւրէքքէպ պիր հէյէթը մէպուսէնին իզամինա տա միւսաատ իթտիկինի ապի Իս-լամկէյէ ելսպար ինթիմիշ տիր։

Եէրթէսի կիւն եանի կէչէն հաֆ-թա բէնճէնպիհ կիւնիւ պիր չօգ միւպահասաթտան սօնրա Գանտիա

ՀԱԼԸ ՀԱԶՐԻ

ՖՐԱՆՍԱ գավառներու մեջ թէ՛ քիչ օրուանը, վէ՛ր երպագը բօլիթիգանին դիմենտէն վէ՛ ալէմի մալիյէնին սրբութիւնտան տախի պէօյիւք պիր աղբիւրդ գայդմիշ օլտու։

Շիմոի արթդ ձէնապը Հադգին պու թիքիր գապինէթօյա ուղուն էօմիւրէր իհսան էյլէմէնտէն պաշգա թէմէնին խուլէճէք պիր շէյ տէ գալմաը։

Պիր տուղինա սէնէլէրտէն պէրու տրը քի Ֆրանսատա իճրան հիւքիւմէթ խուն վիւքէլարին էօմիւրէրի, օրթա հիսապա պիր տուղինա այլարը թէճաւուզ խուէմէմիշ տիր։ Վէ պիր ղաչ սէնէլիք էօմիւրէրի պիլէ պուլունմայան Ֆրանսա վիւքէլարը, բօյիթիգաճա վէ պէշէրիճէ օղ գաառար եիւքսէք պիր մէվզրատա պուլունան էօյէ պիր ադամ մէմալիք իչուն տախիրէն վէ խարիճէն գաֆիյէթ էսէրի ատտ խուլէճէքլէրինտէն, հէր Ֆրանսրգ մուխլիսլէրի, արթդ աղ չօգ տէվամի պիր հէյէթ վիւքելարին էկօրմէյէ նանիլ օրճաղ արզուլունտա պուլունաճաղլար խուի։ Աճէպա պու տէֆա մէզքիւր արզու ֆիլէն վիւճուտէ կէլմիշ տէնիլէպիլմի։

Հայրի քի, պունտան էվվէլքի պէնտէրիմիզտէ զէքը էյլէմիշ օլտըղմըշ սէպպէրը պու պագտէ պէօյիւք պիր իւմտա քէօչէսի պըրագմամիշլար տրը։

Եէնի թէչքիլ օլունան վիւքէլա տախի, հէր հալ ու հէյէթի, հէր իւմտա վէ գօրգուլարը, վէ հէր բարլաղ վէ գարարթըը հալէրի իլէ, էվվէլքիլէրին թրպգրսը օլտըղնտան, եէնէ անէրին պիր նէվի տէվամը տիմէք օլուպ, արա եէրտէ շախս թէպէտուլունտէն պաշգա հիչ պիր ֆարգ կէօրիւլմիյի եօգ տրը։ Վէ իչին էն պէօյիւք իւմտա քէսքիլի վէրէն ճիչէթի տախի չու տրը քի, ալթ իւսթ օլմատրգ թաշ, վէ քէօչէ պուճաղ արանմատրգ չախսիյէթէր դալմամիշ իքէն, Ֆրանսա իչուն եէնի պիր խոարէ բրօկրամը իլէ մագամա կէչճէք պիր հէյէթը վիւքելա պուլմաղ դապիլ օլմամըշ տրը։

Մ. Ռուվիէնին թէրթիպ էյլէմիշ օլտըղը եէնի վիւքելայա ադա պուլունան դէվաթն խութիգամէթինէ, վաթանբէրվէրլիքլէրինէ, վէ տիրայէթլէրինէ հիչ պիր քիմենին իթիրաղ խուճէքէ պիր վիպէլսի եօգ տրը։

Ֆագաթ Մ. Ֆէրի, Մ. Ֆրէյսինէ վէ Մ. Կօպլէ վիւքելարին տախիլ օլան դէվաթն խութիգամէթինէ, վաթանբէրվէրլիքլէրինէ, վէ տիրայէթլէրինէ տէ իթիրաղ խուճէքէ պիր չէյ պուլունմամաղտա խուի։

Պու ճիւմլէ իլէ հէնուզ տիւմանտրը թիւթմէքտէ օլան մէզքիւր վիւքելար օճաղլարընտա բիչէն նէմէլլր տախի իքիրաթ տէրճէտէ խարքը օլմուշ իքէն, եէնէ Ֆրանսանըն կէրէք տախիլինտէ վէ կէրէք խարիճինտէ մէզքիւր նէմէլլրի սինտիրմէք հէր մէտէնին իչի օլամամըշ տրը։ Էլպէթտէ մէզքիւր նէմէլլրտէ աղը գուսուրլար վար իսի քի, անէրին թէրթիպի իչուն վուգու պուլան խարաֆլարրն պօրճ նէքիւնիւ զաթէն իչթահլարը գարանմասընա սէպպէպյէթ վէրմիշ օլտրը հալտե, գօլայլըգա հագմ իտիլէճէք նէմէք թէրթիպի. իւմիտ իլէ օճաղլարրն պօղուլմասընա գըյամ իտիլիյօր։

Ֆագաթ գուսուր օճաղտա տէյիլ, իլլա նէմէյին թէրթիպի ուսուլինտէ տիր։ Վէ օճաղլար թէպտիլ օլնտրղընտա, նէմէլլրի թէրթիպ ինտէնէլէրին շախալարը տախի պիրլիքտէ թէպտիլ գըլընըյօր իսէ տե, էնէ օրթայա կէչէն նէմէլլր այնիսի օլուպ, անէրին թէպտիլի գապլ օլամայաճաղ իսէ, օճաղլարրն վէ այճրլարրն թէպէտուլինտէն նէ՞ֆայտե հասըլ օլապիլիր։ Մաղարրաթը տա պաշգա։

Ֆրանսա տէվլէթի չիմոի 1875 սէնէսինտէքի հալինտե տէյիլ տիր։

Արթդ քէնտի վարլըղընը միւտաֆաա էյլէմէք իչուն Ռուսիա իմբէրաթօրլարը հաղարաթրնրն իմտատլարընը տիլէմէք մէճպուրիյէթի թահթրնտա պուլունմագտա տէյիլ տիր։

Էկէր Բրէնս Պիզմարգ ճէնապլէրինէն, Ֆրանսաեը պիր տէֆա տահա, վէ տահա աղը սուրէթտէ եէրէ չարբմագ էֆքէարը էլան պագը գալմագտա իսէ, խութէտիի կիպի քէնտի մէբամընը իճրա խուճէք հալէր պաղը գալմըշ տէյիլլէր տիր։ Վէ պունտան 12 սէնէ մուգատտէմ բրլինը միւշարէյէ հաղրէթլէրի քէմալի էմնիյէթլէ վէ սէվինէ սէվինէ հէր նէ քի եարաճագ խուի իսէ, շիմտի բէք աղ էմնիյէթլէ, վէ պինանէն ալեյհ խութէմէյրէք վէ եալնըզ մէճպուր գբլընտրղընտա եարաճագ տրը։ Բրէնս Պիզմարգ ճէնապլէրի տէ, էօյլէ տուրուպ տուրմուղը եէրտէ եարբմէ էմնիյէթլէ իլէրի տօղրու հարէքէթ խուն զաթլարտան տէյիլ տիր։ Պիզմարգ՝ օ մէքթէպտէն չրրագլարընտան տրը քի, էվվէճէ զաթէն մուվաֆֆագրյէթ սէնէտինի գօյունլարընա գօյմատրգճա սէթրէլէրինի իլիքէյիպ աեաղա գալդմագլար։

Ֆրանսա տէվլէթի չիմոի, քէնտի քէնտիսինի միւտաֆաա էյլէմէք իչուն, մանէն վէ մատտէթէն, 1875 սէնէսինտէ գըյատէն բէք գուվվէթի պիր հալտե պուլունմագտա տրը։ Վէ Ֆրանսա տէվլէթի պիր բօլիթիգայի թէարրուզի եօլունա սարմատրգճա, արթդ Ալէմանիա թարաֆընտան պիր գօրգուսու տա օլամադ։

Վէ չու հալտե, արթդ Ֆրանսա տէվլէթինին ֆէվգէլատե թէտարիքճաթը հարպիյէսինի պիրադ մէքա իտուպ, աշվալը մալիյէսինին թամիրի իլէ ուղրաշաճագ պիր վիւքելա վիւճուտե կէթիրէպիլմէսի արզու օլունմագտա խուի, քի օ հալտե սուլհ ու սալահը ումմի տախի հալը հաղրրտա խէեալ իտիլէպիլէն էն պէօյիւք էմնիյէթ թահթընա կիրմիշ օլուպ, Ֆրանսանըն ահվալը մալիյէսի կիպի, ումումի ճիհանըն ահվալը մալիյէսի տախի բէք չէտտե պիր կէրկիլքտէն, վէ պիր թէչիլքէյի միւսթագպէլտէն գուրթուլմուշ օլապիլիր խուի։

Ֆագաթ նէ՞ չարէ։ տահա տիւնեանըն իգպալ գաբուսու աչրլմամըշ։

* * *

ՊԷՕԹԻՒՔ ՊԻՐ ԻՍԹԻԳՐԱԶ մէսէլէսի շու արա վիւքելայի տէվլէթին վէ ումումի էվլատը վաթանընը զիհնլերինի մէշղուլ գըլմագտա տրը։

Մուհարէպէյի ախիրէստէն պէրու Գալաթա բիւցասընտան ուֆագ թէֆէք վուգու պուլան խութիգրաղլար օլ գաառար ճիւզի շէյլէր խուիլեր, վէ մէզքիւր մուհարէպէտէն էվվէլ օլ գաառար պէօյիւք խարիճի խութիգրաղլարա տա ալրշրմիշ խուի քի, շու սօն ան իքի սէնէ զարֆընտա լուղէթին չէօհրեթինէ եագրշրը պիր խութիգրաղ ագտ օլունմամըշ տրը տէնիլտիյինտե, էն տօղրու սէօզ սէպպէնմիշ օլուր։

Օլ գաառար ադամ ֆէլաքէթլերտէն միւվաղէնէյի մալիյէմիղին պիւսպիթիւն պօղուլմասընտան սօնրա, օն ինքի սէնէ քէնտի քէնտիմիզի աղ չօգ խարէ խէպիլմիշ օլտուղումըզ տախի, միլքիմիզին թապիի սերվէթի գուվվէթինէ վէ ահվալը մալիյէմիզին զայէթլէ լասթիքլի հալինէ պիր ալէնի իսպաթ օլմուշ տրը։

Վէ տօղրուսընը սէօյլէմէք իչուն, միլքիմիզ, խարիճի խութիգրաղլար զէմմանընտաբի կէչիճի բարլաղլըղա նայիլ օլամատը իսէ տե, խութիգրաղարզ եաչատըղը օն ինքի սէնէլիք տէվրինին տահա զիատե գավի պիր հալտե պուլունմըշ օլտրղը ինքեաբ օլընմամըշ։

Մինքիմիզին իւղերինէ բէք աղը պատմըշ օլան վագայի միէյլիմէնին պէտոպախթ էսէրլերի պիր թարաֆտան մահվ օլտրգլարը հալտե, էկէր խըլդաթը ճիհանտէն պէրու էմալի կէօրիւլմէմիշ վէ խէեալլարա պիլէ կէլմէմիշ օլան ումումի թէտարիքեաթը ասքերիյէ սէլի պիզզարուր պեղի տախի քէնտի էօնիւնէ գաթրզ սիրիւքլէմիշ օլմասա խուի, եավաշ եավաշ, պիզիմ քէնտի եաղրմըզ պիզի գավուրամայա քեաֆի օլապիլէճէք ճէսամէթէ վասըլ օլաճագ խուի։

Պիզ քէնտի հալիմիզտէ գալտրղրմըզտա, պիզիմ ատի վարիտաթըմըզ իլէ ատի մէսարիֆաթըմըզը քեամիլէն գաբշրլայապիլէճէք պիր միւվաֆէնէյէ վասըլ օլմամըզա չօգ պիր շէյ գալմամըշ խուի։

Ֆագաթ ֆէվգէլատե մէսարիֆաթը ասքերիյէ արայա կիրտիյինտե միւվաղէնէ իչուն թէքբարէն շաշբրթրպ, վէ էմնիյէթի միլք տախի մէզքիւր մէսարիֆաթը ասքերիյէնին ըիճճանիյէթինէ հագգ վերտիյինտէն, եա միւվաղէնէյի մալիյէտէն պիւսպիթիւն վազ կէչիլմէսի, եախատ ֆէվգէլատե մէսարիֆաթը ֆէվգէլատէն խութիֆատե խիտիմէք իւղրէ կէօնակէօն սանայիճէ էսէրլէր մէյտանա կէթիրիլմիշ, վէ էզճիւմլէ մէմալիքի Շահանէնին պիր գըսմընը թէչքիլ խուէն Մբսբը իւլքէսինտե, կէօր սուլունտան գիյատե եէր սուլունա կիւվենիլմէքտե, վէ տիւնեալարը տօյուրան Մբսբը բամագուղը վէ Մբսբը բիրինճի, մէզքիւր եէր սուլ իլէ պէսլենիպ վիճուտե կէթիրիլմէքտե տիրլեր։

Մէմալիքի Շահանէնին տիկէր գրթալարընտան, Մբսբը գրթասընա էն եագրնտան միւչապէհէթի պուլունան գրթալարբմրզտան պիրիսի տախի, Ատանա վիլայէթի տիր։ սըճագլըգ վէ գուրագլըգ աղ չօգ Ատանա վիլայէթինտէ տախի իճրան հիւքմ իթմէքտե օլտրղը կիսի, համտ օլսուն գրթատի մէզքիւրէտե, պիւսպիթիւն եաղ մաւրա միւհրաճ օլմագսըզին զրբաաթըմզը իլէրի կէօթիւրէճէք եէրլի սուլար տախի էքսիք տէյիլլեր տիր։

Անճագ պունլարը, սանաթրն էնասն էսէրլերինէմուվաֆրգ սուրէթտէ խութիֆատե օլունաճագ եանի թօրրաղլարը սուլայաճագ պիր հալէ իֆրաղ էյլէմէք լազմ կէլիպ, ասլէ Շահանէտե վէ մէմուրիյինը տէվլէթին զայրէթ ու հիմմէթի իլէ Ատանա վիլայէթինին ասարը նաֆիասը տախի միւքեմմէլլէն վիճուտե կէթիրիլտիյինտե, վիլայէթը մէզքիւրէնին արթդ պիր տահա պէօյէ պիր պէտոպախթլրդա թապի պուլունմայաճաղը շիւբհէսիզ տիր։

Անճագ պունլար միւսթագպէլէ այիտ էմնիյէթպախշ չէյլէր օլուպ, հալը հաղրրտա իճրա խուիլէճէք տիկէր պիր պէճիտ վաղիֆէ վար տրը։ եանի,

Պէտոպախթլարա իմտատա եէթիշմէք վաղիֆէսի քի, էվլատը վաթան՝ հիչ պիր վագրթ պու ֆագիլէթ վաղիֆէսինի քէնտի վաթանտաչլարընտան գըսգանմամըշ տրը։

ՏԻԲԼՕՄԱՍԻ

ՍԸՐԲԼԱՐԸՆԸՆ ՄԷՑԱՆԱ ԶԸԳՄԱՍԸ

1875ետ Ալէմանիա իլէ Ֆրանսա պէյնինտէ մուհարէպէյէ լամագ գալմասը վէ Ռուսիա իմբէրաթօրը Իքինճի Ալէքսանտրին Ֆրանսայը թէսահուպ էթմէսի։

Բէթերսպուրկտա Ֆրանսրդ սէֆիրի էսպագ ժէնէրալ Լը Ֆլօ թարաֆընտան օլ պագտե Ֆրանսա խարիճիյէ նաղրրը էսպագ տիւգ Տրգաղա կէօնտէրիլէն վէ պիր գրամ տիւնքի նիւսխէմիզտե տէրճ օլընան թահրիրաթրն սուրէթի տիր։

(ՏԷՆԻՍ ԴԷՊԷՆԻՆ ԹԷՂՄ.)

Պու սապահ բրէնս Կօրչագօֆքեինէ կէօրտիկիւմտե, իմբէրաթօրրն գարիպէն Պէրլինէ սէյահաթլա օրատտա 2 կիւն գաառար իգամէթի հէնկամընտա, բրէնս Պիզմարգրն էֆքէարը իւղէրինէ պու սուրէթտե թէէսիրը նուֆուզ իթմէք իւզրէ լավագրանի վէ սաիր սու մէնպալէրինի լիմբէրաթօրրն մայէթինտե պուլունաճաղընը, վէ իմբէրաթօրրն տախի իմբէրաթօր Կրկէօմրն էֆքէարը իւզէրինէ թէէսիրը նուֆուզ իտէճէկինի սուրէթը մախսուսէտե պանա ի՞ֆատե էյլէտի։

Կէչէն հաֆթա իմբէրաթօր թարաքընտան սուրէթը գապուլիմէ տաիր թաֆսիլաթ իթասընա միպաչէրէթ վէ լյգահը մատտե զրմ նընտա չէհրը հալին 15ինճի թարիխի թէլէկրաֆիրմրն միհիմմ ֆրգրաղարընն թէքբարընա տախի միսաատէնիպ ըէճա էյլէրիմ։ Իմբէրաթօր՝ ֆարթը թէվճճիհ վէ իսայրխէի իւզրէ աճվալը տախիլյէմիղ, վէ այան նիզամնամէսինին գապուլինի վէ իտարէի ճիմհուրիյէթին գաթիչն իլանընը միւնթեճ օլան մէճլիսը մէպուսան միւզաքէրաթրնա տաիր պաղը սիվալլէրտե պուլընրպ, այան նիզամնամէի տախիլիսի իլէ ճիմհուրիյէթին գաթիչն իլանը՝ ասայիշը ումումիյի վէ հիւքիւմէթիմիզին տէվամընը միթէգամին պուլընտրղընտան չայանը թագտիր օլտրղընը պէյան եիթան վէ բէիրը ճիմհուր մաբէյնլ Մագ-Մահնօր մէտհ ու սէնա էյլէտի։ Պէն տախի իմբէրաթօրա խալիսանէ թէչէքքիւրաթը աղմէմմի արզ իտէրէք էգհանը ումումիյէմիզտե սիւքիւնը թամմ հասրը, վէ ասայիշը տախիլիմիզին պէրքէմալ օլուպ, ասքերիմիզին էֆքէարը տախի հէր ճիհէթլէ չայէսթէի մէտհ օլտրղընը, վէ ֆագաթ բրէնս Պիզմարգրն ասայիշը տախիլիմիզի իհսալ վէ պիզի տիչարը էնտիչէ իտէճէք սուրէթտե խարիճէն ուֆուգը սիյասիտե սիյահ պուլութլարը չօղալթմադա զայրէթ էյլէմէսի մուճիպը էսէֆ օլտուղընը իֆատե ու իթեան էյլէտիմ։

Հաչմէթլու իմբէրաթօր հազրէթլերի՝ ճէվապընտա, «Պու թէչլիքընրդը ֆէհմ ու իտրաք վէ էսպապրնա թէէսսիֆ իտերիմ։ Ալէմանիանրն մուհարեպէ էֆքէարընտա օլմատրդը, վէ իչպու մուամէլաթը՝ Պիզմարգրն պիր թագրմ մուխաթարաթը մէվճու�իչաէ իտէրէք, քէնտիսինն պագասընը էլդէմ կէօսթէրմէք իւզրէ թէէմինը իսթիգրաղ էֆքէարը իլէ խութիմլ էյլէտիկի ցունլարտան օլտուղը իթիգատընտայրմ։ Իմբէրաթօր Կրկէօմրն պիր մուհարեպէ ճէտիոտ յի ասլա թէճվիղ իթմէտիկինի բէք ալէա պիլիրիմ։ Մուչարէլէ յհ հաղրէթլերի՝ վէֆատ իթտիկի թագտիրտե վէլիիահտընրն տախի մուհարեպէ էֆքէարընտա պուլունմատրդընը զանն ու կիմանն էյլէրիմ։ Հէր հալտե պէնիմ տախի սիզին կիպի արզուի սուլհբէրվերանէտե պուլունտրդրմա վէ սուլհրն իսպէլքէզիր օլմամաք իչուն տիրիդը հիմմէթ իթմէյէճէկիմէ էմին օլունուզ» տէտի։

Պէն տախի «Ֆրանսա՝ պունը իւմիտ իտէր, վէ քէնտիսինի թէհտտտ իտէն մուխաթարալարրն զալլ վէ պէրթարաքի օմմասը զրմիրնտա նուֆուզպ-

---

(160)

ՍԱՐԸ ԻՆՃՈՒ

ՄԻԻԵԼԼԻՅԻ

ԱՕՐԹ ԲՐԱՅԷԼ

ՄԻԻԹԷՐՃԻՄԻ ԱՆՏՈՆ ԱԼԻՔ

Ժօէ իբի էօքիւզ նաաչընը կէօրտիւքտէ։

—Էօյէ խէ պիպիմ տօսթլարրն ամլզգտան էօլէճէքլէրինէ իհթիմալ վերմէմէլի տիր, պու կիւնլիւք եարընըզ եէյէճէքլէրի վար տիմէք տիր։ կէօրիւլէն իպլէրտէն անլաշըլըր քի, ֆիրարիւէր պօղազրն չարգ թարաֆընը թուսթմըշար, առէթա չէօլ իչինի սարմըշլար։

Հէր իհթիյաթը միւքէմմէլ օլան Ժօէ՝ ճէպինտէն քիչիւք պիր խարիթա չըգարտը։ խարիթայա պագարագ պիր տէ էթրաֆա կէօզ կէզտիրտիքտէն սօնրա, գըլաղուզընա։

—Շու գարշըմըզտա կէօրիւլէն աղամըզ եէր նէ՞րէսի տիր։

Սալար։—Անէր մուգատտէս հավուզլար տրը—տէտի։

Պու սէօզլերի սէօյլէր իքէն Սալարը պէնզի ա՞թտը։ սէպպէնի Ժօէ սօրընճա։

—Օ թարաֆա տօղրու կիթմէկ քիմէնին հագգը եօգ տրը։ շու աղամըզընը էօնիւնտէքի թիւրպ կիպի չէյի կէօրի՞յօրսրսընըզ, օրասը տա պիր պուԹրն մագամը տրը։ օրայա գաառար կիտէպիլիրիզ, կէճ տախի օրատա մուսաֆիր օլուրզ։

—Օ մագամտաքի Պրահմանլար մուգատտէս հավուզընը պէքճիսի՞ մի տիրլեր։

Սալար։—Օնուն կիպի պիր չէյ։ օրատան տահա իլէրիյէ կիտիրմէյէճէյինի օնլար տախի սիպէ իֆատ իտէրլեր, հէյ տէ հազրգաթէն կիթմէմէյի տիր, զիրա հավուզպարրն պաչընտա պիր մէթրուք իպատէթխանէ վար տրը քի, էրվանը խապիսլ թարաֆընտան իչղալ օլունմըշ տրը։ օ թարաֆլարա թէէարրուզ իթմէք ատէթա ինսան իչիւն քէնտի այաղլրա էօլիւմիւ արամըշ օլմագ տրը։

Ժօէ։—Նէտէ՞ն էօլիւմիւ արամըշ օլսուն, պունըն սէպպէ ու հիքմէթի նէ՞ տիր։

Սալարրն պաչը օմուզլարը արասընա կէօմիւլտիւ։

Դանպուր պայաղը գըղրը։—Նէ՞ պուտալա հէրիթ օ Խամ Տօրանի, զայէթ զէքի վէ էմին գրաղուզ տրը տէյու պունը մէհ իթմիշ իսի—տէտի։

Ագչամ թէգարրուպ իթմէքտե պուլընտրղընտան, հէր հալտե կէճէյի կէչիրմէք իչիւն պիր եէր թէտարիքի լազմ իսի։ հալ պու քի, աղամըզընն էօնիւնտէ իքի թիւրպէտէն պաչգա ճիվարտա կէճէյի կէչիրէճէք հիչ պիր մունասիպ եէր եօգ խուի։

*

Գանպուր՝ աթընը թըրսա գալտրրը, ֆագաթ տօստօղրու թիւրպէյի կիթմէք իչիւն տէյիլ։ պիր արալրգ Բաուլ իլէ ռիվէգասընրն իպլէրի զաիպ օլմուշ իտիւկինտէն, եեինէ իպլէրին պուլընապիլէճէյի մէյհուզ օլան թարաֆա տօղրու հայվանը սիւրմէկէ պաչլատը քի, օ թարաֆ տախի թէմամ մուգատտէս հավուզլար թարաֆը խի։ օ թարաֆա տօղրու կիտէրէք, ավէրլար կիպի արատրը իպի պուլտրգտան սօնրա, էրթէսի սապահ էրքէնտէն կէլիպ եինէ օ իպլերի թութարագ ավը խինտե թութմագ ֆիքրինտե պուլընմագտա խուի։

Պու մահալ հէր նէ գաառար օվալրգտան իպարէթ խուիսէ տէ, սուրէթը մախսուսէտե տիքիմիզ օլան սրգ տիքէնէր վէ չալըլար սէյէմէհուսելամ մրուրի իշքեալ էյլէտիկինտէն, եեինէ սուրէթը մախսուսէտ բէմմ իտիմիզ պուլընան էյրի պիւրիւ բօթէգալարտան կէչմէք լազմ կէլմէր խուի։

Ժօէնին ալթընտաքի հայվան սրգ սրգ քիշնէյէրէք վէ կեահ գուլագլարընը տիքիպ իւրքէրէք, հէր տէֆաքընտա պիր չէյտէն գօրգուղընը կէօսթէրիր խուի։ Հայվանըն պու իւրքիւնթիւլէրինէ սէպպէ՝ օ ճիվարտա բէք քէսրէթլի օլան հայվանթը վահշիյէ օլմաղլա, Ժօէ՝ պունը տիչիւնտիքճէ, քէնտիսի կէճէյի մալիւմ օլան թիւրպէտ կէչիրէճէյինտէն, վէ Բաուլ իսէ հայվանթը վահշիյէ միյանընտա գալաճաղընտան, էկէր ֆիլհագիգա հէրիթ պուրալարտա կէճէյի կէչիրէճէք խէ, մութլագա վահշի ճանավարլար բէնչէսինտէ բարչա բարչա օլաճաղընը հիւքմ խտէր վէ պու նէթիճէ էլպէթթէ քէյֆի կիտէճէք պիր շէյ խէ տէ, օ գանը թէմաշա քէնտի կէօզլերի էօնիւնտէ վուգու պուլաճագ օլսա, տահա զիյատե լէգզէթեալ օլաճաղընը տիչիւնիւր խուի։

Պիրազ էօթէտե ֆիրարիլէրին իպլէրինի պուլընճա, Ժօէնին էմնիյէթի տէրէճէի նիհայէյէ վասըլ օլտու։ Զաթէն կիւնէշ պաթրպ սօն հշիսի գերինի տախի ղայպ օլմուշ պուլընտրղընտան, կիւզել վէ կէնիճէ եօլտան եիւրիյէրէք Մէլէրի մագամը տէյու մասրուֆ օլան թիւրպէյնին գաբուսընա գաառար կէլտիլեր։ Սալար գաբուլը չալտը վէ գաբու տէրհալ աչրլտը։ արալրգտան պիր գաֆա չրգտը, քի թավրընտա ալամը խութիղրաղ կէօրիւմէքտե խի։ զիրա պու կէրլեր էօյէ ինսան օղլունրն այագ պատաճաղը եէրլեր օրմասրը հալտե, պիր էվրօրալրրն պուրայա միսաֆիր կէլմէսի հագգթաթէն խութիղրաղ օլունաճագ ահվալտէն տիր։ Ֆագաթ Սալար՝ պիր գաչ լազրտրը սէօյլէր սէօյլէմէզ, գարու արգասընա գաառար աչրլտրգտան սօնրա, աչան հէրիֆին եիւզիւնտե պէչաէթլէր կէօրիւնէրէք միսաֆիրի խութիղրաղ էյլէտի։

Մագամտա նէ գաառար մէմուրկնը ռուհանիյէ վար իսէ, ճիւմէսի միսաֆիրէ իզզէթ իքրամ միսարաաթ էյլէտիլէր։ պաղը ուչագլար տախի հայվանլարա լազմ կէլէն իբրամը իճրա խուիսրլար խուի։ օրաճա միւքին օլսալիլէն թաամ վէ եաթաղընն էն ալլասը գանպուրա արզ օլունտը։ թաամտան սօնրա գաճվիլէր իչիլտիյի սբրատա, մագամը մէզքիւրէ մախսուս օլան պէչ ալթը գաառար Պայատէր գըղլար պիր տէ բագա իճրա էյլէտիլէր։

Հինտիթանրն Պայատէրլերի Եվրօրանրն բահիպէլէրի կիպի օլուպ, շու գաառար քի անէր պիր մագամտա էրքէքլեր իլէ պիրլիքտէ օթուրբրլար։ գանպուր Ժօէ՝ զաթէն պունլարա բէք զիյատե բաղպէթքեար օլտուղընտան, Պայատէրլերին բագալարընը քէմալը սէնա իլէ թէէմաշա իթմէքտե վէ պու հալտե տախի Բաուլը տուչիւնմէքտե խուի։

Ժօէ քէնտի քէնտիսինէ։—Էյ Բաուլ, Պահուր Սինկին սէրայընտա Կրաանը ասյէսինտե հէր կէօնա բրայէթի կէօրտիւ։ պուրատա իսէ գրզլար գարանար վէ սբրթլանլար տախի սէնին էթրաֆընտա բագա խուկօրար, սէն տէ չիւսկէ իթմէյօրսը՞ն եա։ պու կէճէ սէնին սօն կէճէն օլտուղընը սէն տէ կէօրիյօրսը՞ն եա, ա՜հ, նէ եարալրմ քի գարանար բէնչէսինտե բարալանրը իքէն սէնի կէօրէմմէճէյիմ, մամաֆիհի քէմիքէրրինի օլսուն կէօրմէք պէնճէ սէֆալը տրը։

Օ ագչամ Ժօէնին կէօրտիւյիւ կիւզել բույարը թարիֆէ՞ մի սըղարար։ ագիմ պիր եբլանրն Բաուլա սարբլարագ չաթը չաթը քէմիքէրինի գբրտրզընը վէ քէնտիսի արթդ Բաուլա մէրհամէթ էյլէտիյինտէն պու իչքէնճէյտէն չարբագ գուրթուլմասը իչիւն գամիսարնա պիր տէ տապանճա սբգտրզընը կէօրիւյօր խուի։

ընդն Եվրոբատա տերբեճելի նիհայեռտ մերի վե միւէսիր օլորը տերքեար օլան Զաթը հաշմեթբէնահիլերինն միւտախէլելի գավիյելերինէ խոթենատ էյլէր» տէտիմ, վե Բուսիանն սուլ ու սալահ ղեմանընտա պիր թօր պիլէ բաթլամա մագսրդն մահդա հիւբիւմեթինն տերայեթ վե ֆեթանէթի վե իմպերատօրդն ախլագը համիտէսի սայէսինտէ Պերլինտէ պիլէ բեքտէ միւխթէլիֆուֆիհ օլամայուգ, պէքի միթէնա օլան նուֆուզը միթեգատիմէ մալիբիյեթի չերեֆը ազիմի մուճիպ օլուզընը վե պիզիմէ պէրապէր տիկեր գապինէլերին իչպու նուֆուզա մաելիֆեթիամ էմնիյեթը քեամիլ իպրաղ էյլետիքլերինի իլավէի կիֆթար էյլետիմ։

Իմպերատօր հազրեթլերը՝ իչպու խալիսանէ արզը խիլուատան խայի միթելեզիկ կէօրունիյօր իսի։

Միւշարեէյհ՝ արզ ելետիկիմ թեմայիւլաթը խասիմանէ ալամեթլերինտէ պահօլա, Ալեմանիա թարաֆընտան 40 միլեոն ֆիշէնկին Վիէննայա սըբարբը նէվիճատ Մուզեր թիւֆէնկինին գապուլինտէն նաշի օրմագ լազըմ կելեճեկինի, վե էսքի ֆիշէնքլեր պու թիւֆէնկէ ույմատըղընտան, եէնի թիւֆէնկլեր իչին մեվճուտ օլան միւհիմմաթըն իհթիյաթէն թեհլիյէսի արզու օլընարըղընը, վե Գրուբ ֆապրիգասը թարաֆընտան մահ պէ մահ 400 թօր թեսլիմի տախի չու սեպեպ մեպնի օրմասը մեշկուզ օլորղընը պէ յանլա, Բրուսիայա պու խուսուստա պիզիմ սերտ էյլետիկիմիզ մուախէզնէնն պիզէ տախի իսիլեպիլեճեկինի խայրխահանէ պիր լիսանլա ելսթար էյլեմի վե «սիզին թեզելտը գուվվեթ իչին զայրեթը մեշրուէնիզի թասվիպ իսէր իսկմտէ, Պիզմարգն անտէն չիքեայեթ իթմէսի թապիի տիր» տէտի։

Պէն տախի «Մալիւմը հաշմեթբէնահիլերի օլորղը վեճճլէ իքի տեվլեթին հալ ու մեվգիլերի թեմամէն պիր տէյել տիր։ Մուհարեպէտէն սոնրա Ալեմանիանըն գուվվեի առքերիյէսի միւքեմմել գալմը, վե պէլքի թեգայիւա էյլեմիզ իքէն, պիզիմ գուվվեի ասքերիյեմիզ առեթա մահվ օլմուշ իսի» տէտիմ։

Իմպերատօր «Հագգընը վար, սիզի սալա թաայիպ էյլեմէ լօրըմ։ Հէր հալտէ սիզ ճիտատէն սեպեպ վերմեմիքճէ, սիզին ալեյհինիզ իլանը հարպ օլընամայաճաղընը թեքրար իսէրիմ։ Սիզ իսկ մուհարեպէյ սեպեպ վե վեսիլե վերմեյօրսընը։ Պիֆթարդ Ալեմանիա՝ պիլա մուճիպ վե եախօտ պէյհուտէ պէհանելէր իլե հարպա գալգըշաճագ օլուբ իսկ, Եվրոբանազարընտա 1870տէ Ֆրանսա իմպերատօրը Իչինճիս Նաբօլեօնրն պուլընտըղը հալ ու մեվգիտէ օլաճագ տրը» տէտի։

Իմպերատօր պու սրբատա սեմնի այլայտրպ, չեհրեսինտէն անլաշելտըղը վեճճլէ, «Ալեմանիա շայէտ հարպա գըյամ իսէր իսկ, զարար ու զիյանը քէնտիսինէ պիտ օլուբ» զեմինինտէ պիր սեօզ տախի սեօյլէտի։

Նէթիճէի քելամ չեհրը հալին 15ճնճի թարիխի իլե միվերբախ օլան թելեկրաֆտա իշար իթտիկիմ միսիլիւ, իմպերատօր՝ «Ֆէնէրալ, թելաշ եմմէ յինիզ, հիւբիւմեմը մեթպուէնիզի թեեմին էյլեյինիզ։ Միհնասեպաթմըզըն էլեեվմ օլորղը կիպի տախմա սուրէթը խալիսանէ վե միվալաթքեարանէտէ գալաճաղընը իւմիտ իթտիկիմի Բարիզ իշար լտինիզ։ Սիզին զաթընըզա նէ գատար հիւմմեթ վե էմնիյեթիմ օլորղընը պիլիրսինիզ։ Պանա նէ սեօյլեր խսէնիզ, էմնիյեթ իսէրիմ։ սիզ տէ պէնիմ սեօզլերիմէ էմնիյեթ իտինիզ։ Իքի մեմլեքեթին (եանի Ռուսիա իլե Ֆրանսա) մենֆիլերի միւշթերեք տիր, ֆարզը մուհալ օլարագ, սիզէ ճիտատէն թեհտիտ վուգումնտէ սերիան սիզէ մալիւմաթ վերիլիր» տէտի, վե պիրազ խմիրահաթտան սոնրա «պէն պիզզաթ սիզէ մալիւմաթ վերիրիմ» տէտի։

Իմպերատօրըն ախլագը վե հրգիր լիսանընա տիգգաթը մալիւմ ասիլանէլերի օլորղընտան, իչպու միքեալէմէնին թեեմինաթպախչ օլորղընա նեգզը ալիլերինտէ չեքը ու չիւբհէ օլամայաճաղընը իւմիտ էյլերիմ։

(Իմ.)

ԺԷՆԷՐԱԼ ԼԸ ՖԼՕ

* * *

Ժէնէրալ Լը Ֆլօնրն Ֆէլ-բյա կէօնտէրսիկի իքինճի մէգալէ տիր։

Բուսիա իմպերատօրը նէզտինտէ թէչէպպիսանը սաիրէմէ տաիր թաալիմաթ ալմագ իւզրէ թահրիրատըմրն ճեվապընա միւնթազէր պուլընտըղըմ հալտէ, Բէթերսպուրկտա էֆքեարը ումմումիյէնին վե մեհաֆիլը ըհամիյէնին թեմայիւլաթը նէ մերքեզտէ օլորղընա տաիր թէագիգաթ իլե մեշղուլ օլորմ։

Հէյեթը պիֆէրա իլե պէրապէր հէր թարաֆ պիզէ թեվճճիհ կէօսթէրիպ, Պերլինին չամանը բօլթիպասընը թապ պիհ էյլեյօրլար իսի։ Բրէնս Պիզմարգրն էֆքեարը ումմումիյէյի միւթեմատիէն հէյեճանա կեթիրմէսինտէն վե Պրիւքսէլտէն Բօմայա վե Վիէննատան Բարիզէ վե Լա Հէյ գատար ումմումէն Եվրոբատա թելաշ վերմէսինտէն նաշի հէր քես պիզար օլույօր իսի։

Քենոիսինին նատիր օլան թարաֆտարլարընտան պիր զաթ՝ պիր կիւն «սիզին հագգընըզ վար իսկ տե, բրէնս Պիզմարգրն նամիզաճլըղընը վե խամամիզաճ օլորղընը տախի նազարը իթիպարա ալմագ լազըմ կելիր» տէմէսի իւզերինէ տիկեր պիր զաթ՝ «բինգալ տէվլեթտէն պիրինին սաղլամ վե չիւրիւք օլմասը՝ պիր պուհրանը սիյասի օլապիլեճեկինի պիմվեզ իսիմ» տէմիշ տիր։

Իմպերատօր վե բրենս Կօրչագօֆ պէնիմի միւքեալէմէլերինտէ, զայէթլե թեէմինաթքեարանէ իտարէի լեսան էյլեյօրլար իսի։ Իմպերատօրը հուզուրընա գապուլըմտան պիր գաչ կիւն սոնրա, միւշարեէյհէ պիր սէյրանկեահտա թէսատուֆ եիտիմ։ Իմպերատօր «օրատա աղ չօգ քեսպը սիւքիւն օլունը՞ մը» տէյու սիւվալ եիտի։ «Օրատա» տէմէսի իլե Բարիզի՞ մի եօգսա Պերլինի՞ մի կյմա էյլեյօր իսի։ Պէն Բարիզի կյմա իթտիկինի զանն իլե «Զաթը հաշմեթմեապլերինին գարիպէն Պերլինէ սեյահաթը միւնասեպեթի իլե նեսայիհը առալեթբերվերմանէ վե քելիմաթը սուլճույանէ կյրատ խէճեկի եիթիգասը իլե Բարիզտէ թապիի սիւքիւնէ մեյլ օլունմադտա տրը» տէտիմ։

Իմպերատօր «Շեուգէ եօգ տրը։ պէն Պերլինտէ թէսքինը էզհան իտեճեկիմ» տէտի։

Բէթերսպուրկտան զայպուպեթիմ հէնկեամնտա զայեթ միւհիմմ պիր վագաա գուհուր էյլեմիշ իսի։

Բրենս Պիզմարգրն մահբեմմերինտէն Մ. Բատովից՝ մեմուրիյեթը ֆեվգելատե իլե Բեթերսպուրկա իզամ՝ օլունմուշ իսի։ Պու մեմուրիյեթին իքի մագսէտի օլապիլիպ, եվվելա զահիրէն օ զեման Եվրոբատա ումմուրը սիյասիյէի ումմումիյետէն օրմագ իւզրէ մուալլագտա պուլընան պարը մեսաիլե տաիր իսի։ Սանիէն մահբեմմանէ օլուպ, պիլիսասա պիզե (եանի Ֆրանսայա) տաիր իսի։

Մ. Բատովից՝ Պերլինտէ Ֆրանսա ալեյհինէ հարպա գարար վերիլիրիկի հալտէ, Բուսիանըն էֆքեարընը եօգլամաղա վե պու պատտէ Բուսիանընն կէօզ գարամասընա նիսպեթլե Շարգտա Ալեմանիա թարաֆընտան քէնտիսինէ իտիլեճեճ միւսատէքեարլերը իճապը հալ վե մեվգիյե կէօրե թէֆիհմէ մեմուր պուլընմըշ իսի (1)։ Պու խուսուստա ճերեյան իտէն միւքեալեմաթ՝ մուվաֆագիյեթբէղկր օլամայրպ, Ալեմանիանընն մնէ իլե մեմնուն օլուբընը, մանթլուպընը նէ տիր» կիպի սիւվալինէ ճեվապէն՝ «պիզ թեվֆիի մեմալէք ազմինտէ տէյիլիզ, Շարգտա հալը մեվճուտընն վե ճիմլէնին միւհթաճ օլորղը սուլհ ու սելեմին պագասընը արզու իսէրիզ» զեմինինտէ ճեվապ վերմիշ տիր։

Իչպու միւզաքերլէնին թեավիյեբեղկր օլամատըղընա տիկեր պիր տեվիլ տախի չու տրը քի, Պերլին գապինէթօսը՝ սախթէ պիր մուվաֆֆագիյեթ կէօսթերմեք իւզրէ ատաթը բեամիյեյէ իսթինատէն մեմուրը մախասուսընն մեմուրիյեթը վագբասընա պէրկիւզար մագամընտա պիր Նիչանլա թալթիֆ վե թեբրիմ օրընմասընը թալեպ վե իլթիմաս եիտիրտէ, Ռուսիա իմպերատօրը գաթիէն ճեվապը ըհտա վերմիշ տիր։

Պու սեբեպտեն Բեթերսպուրկ գապինէթօսընն վե Ռուսիա էֆքեարը ումմումիյէսինն մեմլեքեթիմիզե թեվճճիհը խայրխահանէսի թեզայիւտ էյլեմիկինտէ, պիր թեշեպպիսը ճիւրաթքեարանէ իլե իմբերատօրընն մուգաբերերաթընը թաաճիլ եիթմեք լազըմ կելիյօր իսի։ Օլ վագիթ Ֆրանսա խարիճիյէ նազիրը պուլընան տիւք Ֆրդ աղտան ալարղըմ խուսուսի պիր մեքթուպ՝ պու պապտէ պիր վեսիլէյի միւնասիպ իսի։

Պու մեքթուպան պագը մահալլերի գազըլըպ սաթրըլար արալարընտա խպարելեր եազըլորղընտան, եազան զաթըն զիհնի միհիմմ զայլեյեր իլե մեշղուլ պուլընարը անլաշըլորղը ճիհեթլե, պանա տախի պիր հայրեթը ազիմ թարը օլու։ Զեյրտէ այնէն տերճ օլընան մեքթուպը մեզքիւր՝ պիր գաչ կիւն սոնրա Բարիզէ կէօնտերտիկիմ աթի իւզ զիբը ճեվապնամէտ մուհարրեր ազմ՝ ու գարարընը մուճիպ օլմուշ տրը։

(Մեքթուպը մեզքիւր իլե էվրագը սաիրէյի բէյտեր բէյ նազլ խտճէյիզ)։

ՄԷՔԵԱԹԻՊ

ԻՒՍՔԻԻՊ

Շեհրը մեզքիւր մուխպիրիսիպտէն մայիս 17 թարիխյէ ալորղընմըզ պիր մեքթուպ տրը։

Պունանան 15 կիւն մուգաատէմ պիր հարեքեթը ասքերիյէ վուգու պուլուու, եանի պիր կիւն իչինտէ հէր պիրի 40-45 վակօնը 4 շրմէնտրֆէր գաթարը իլե Սէլանիքտէն Բրիչլինայա, Միթրովիցայա վե Շեգօտրայա ասքէր սեվգ օլընը, ֆագաթ պու հարեքեթին էսպապը մուճիպէսի մալիւմ օլմատը։ Գօմանօվատան տա այրը պիր թապուր օլ թարաֆլարա կէօնտերիլմի։

* * *

Շեվքեթլու Բատիշահըմըզ Սուլթան Համիտ Խանը Սանկի հազրեթլերինին վեբատեթը Հիւմայունլարընա միւսատրֆ օլան ապրիլին 27ճնի բազար երթեսի ագշամընը պուրատա վուգու պուլան շեհրալին՝ բէք կիւզել վե շայապը սուրեթտէ վագը օլմուշ տրը։ Շեհյլեքի,

Եվմի մեզքիւր ագշամընը շեհրին հեր թարաֆը գանտիլեր իլե տոնատրմըշ վե կեճե եարընընա գատար պիր թագրմ ասքերի վե սաիր չալկրլար էնվաի հավալար թերինիմ իթմեքտէ պուլունմուշ տրը։ Բէսմի թեպրիքի իրֆա իչին հիւբիւմեթ գօնաղընա կելեն զեվաթը քիրաճ՝ միթասարրըֆ բաչա հազրեթլերի թարաֆընտան գապուլ օլունարագ, քէնտիլերինէ չերպեթլեր քքրամ օլընմըշ, վե պու սրբատա չալկրլար չալընմըշ վե էնվաի ֆիշէնքլեր աթըլմըշ տրը։

* * *

Պուրատա բամազան մայիսին 12-ինճի սալը կիւնիւ պաչլատը։ Պուրատա ատլեթտէն օլուուզու իւզրէ բամազանը իւք կիւնիւ գուրչունը թիւֆենքլեր վե տապանճալար ատրըրը։ Գուրչունլարտան պիրի հիւբիւմեթ գօնաղընը պիր օտասընտա օթուրան պիր զապթիյէ նէֆեերինէ իսապէթ իտիրեք մերգում նէֆերի եերե սերմիշ տիր։ Թիւֆենկի աթան պուլունմամըշ տրը։ Պու կիպի տահա նիճէ վուգուաթլար պուհուրա կելտիկի սեօյլենիյօր։ Պիր միհնիտիս եօլտա կիստերբէն էօնիտնէ պիր գուրչուն տիչերեք, մերգում միհնիտիս գուրչունը թօբրաղընը իչինտէն պուլմուշ տրը։

* * *

Պիր գաչ կիւն տիր պուրատա ագշամընը եաղմուր էքսիքսիզ օլուպ կիւնտուզլերի զայեթ սրճագ իտեյօր։ Մահսուլ բէք էյի հալտէ օլուպ, պու սէնէ՝ կէչէն սէնէլերէ նիսպեթէն զայեթ պօլ օլաճաղը զանն օլունույօր։

* * *

Իւսքիւպտէն Վրանիայա գատար ինչա օլունան չրմէնտրֆէր իլթիսագ իսթեթը իքմալ օլմուշ կիպի տիր։ Պու տեֆա պա իրատեի Սէնիյէ ըմթամալօլտան պուրայա պիր գօմիսիօնը մախասուս կելտի։ Գօմիսիօնը մեզքիւր՝ ումմմ՝ չրմէնտրֆէր միւտիրի Խայրի պէյ հազրեթլերինին թահմը ըկյասեթինտէ օլարագ Բամիզ վե Մահմուտ պէյլեր իլե Մարկոսեան

(1) Օգուսանլարբմբրպա մալիւմ օլորղը վեճճլէ, Մ. Բատովիցին պէյրէ պիր մեմուրիյեթ խֆա իթտիկի՝ կէչէն կիւն մաթպուաթ իսարեի պէհիյսի թարաֆընտան ըմամն թեքզիպ զըլընմըշ տրը։

Ճ. Շ.

վե Զերքէգեան Արթին էֆէնտիլերտէն միւրեքքեպ տիր։ Իւքիւպտէ պուլունան չրմէնտրֆէր Օսմանը գօմիսերի Այլի Նիզամի բաշաղատէ Օսման պէյ վե մուավինի Կիւմիշեան Մանուկ էֆէնտի իլե Սելանիք վիլայեթի սերմիհէնտիսի Ասլանեան Գէորգ էֆէնտի տէ պիրլիքտէ կելմիշլեր տիր։ Մէզքիւր գօմիսիօն՝ տիւն գաթարը մախասուսամիթրօվիցայա կիտիպ ազշամ Իւքիւպտէ ավտէթ էյլէտի։

Գօմիսիօնը մեզքիւր՝ եարընան ելթիպարէն հէր կիւն գաթարը մախասուսա եօլարը վե սթասիօնլարը քէշֆ իտէրէք Վիթալիս նամ ինչաթ գումանեասընան եօլը թէսլիմ ալաճագ տրը։ Պէլճիգալը մեշհուր ֆապրիգաթօր վե միհէնտիս Մ. Ֆինէ իլե Վիթալիս գումանեասընըն Տէրասատէթ վեքիլի Մ. Թրիսօնրն պիր իքի կիւնէտէք պուրայա վիրուուլերինէ պէքլենիյօր։ Իքի կիւն մուգատտէմ, Վիթալիս գումանեասընըն ֆէնին գալեմի միւտիրի Մ. Ըրնօտէն կելմիշ օլուպ, մումիսիլեյհ տախի գօմիսիօն հեյեթի իլե Միթրօվիցայա կեթմիշ իսի։

Պու միւսաֆիրլերի գապուլ եիմեք իչին Իւքիւպ սթասիօնը գուրպինտէ Մ. Թիանօնրն եէնի եարմիշ լօգանթասընըն իսթ գաթընտան 7 օտա գումանեա թարաֆընտան քիրալանը վե տէօշենիլտի։

Զանը աճիզանէմ կէօրե, գօմիսիօն՝ ինչաաթն սաղլամըղընտան տօլայը զայեթ մեմնուն օլաճագ տրը։ Չինէքի պու խաթթ՝ գավիրլեք ճիհեթլյէ թիւրքիա տեմիր եօլարընընն պիրինճիսի տիր տեսէք եանրմայաճաղը։ Սթասիօնլարընն միհգէքմիյի վե կիւզելլիյի, առէթա կէօղե չարբաճաղ բատտէտէ տիր։ Պէքճի գուլիպէյլերի՝ չեհրլերտէ եարբրմիշ միհգէմ էվլերե պէնդեր։ Սթասիօնլարընն սու խաղինեյլերի վե օլ խաղինեյլեր իչին պուխարը թուլումպալարը՝ սաիր տեմիր եօլարընն հիչ պիրինտէ կէօրիւլմէզ։ Էլհասրլ պու խաթթ՝ թիւրքիամիզտա պիր նիմունէ օլապիլիր։

Պու խաթթն պէօյլէ մունթազամ վե միւքեմմել օլմասը իչին Վիթալիս գումանեասընընն սէր միհէնտիսի Մ. Ֆրէաերիք թարաֆընտան խպրաղ օլընան զայրեթ վե խաթիգամեթ ասլա ունութուլմազ։

Մումիլեյհ՝ միսինն օլմագլա պէրապէր կեճե կիւնտուզ օթուրմագսըզընն վագթ զայպ եթմեյէրէք վե հեր կէօնա ֆեէտաբեարլըզ կէօզե պլարագ չալրյար վե չալըշյօր։

Գօնթուար տէկօնթ պանգասընընն պաշ միհէնտիսի Մ. Ֆլաշանընն զայրեթի տե մեհեճ չայան տրը։ Քեզալիք գօմիսէր Ալի Նիզամի բաշաղատէ Օսման պէյ իլե մուավինի Կիւմիշեան Մանուկ էֆէնտինին սեպզ ալթ իտէն սայ ու զայրեթլերի տախի չայանը զիքր ու սեմն տրը։

ԱՇԱՐ ՆԻԶԱՄՆԱՄԷՍԻ

ԻԲԻՆՃԻ ԳԱՍԼ

Աշարընն միւզայէտ վե իհալէսի հագգընտա տրը

(Տէ-Դէ Նէ-Բէ-Դէ-Բէ տեվամ)

19. մադդե.— Վագթը իհալէնին թէգարրուպընտա, լիվա մեճլիսը իտարէսինտէ վարիտաթը էօշրիյէլերինին մեգտասընա կէօրե 3-4 գազա պիր տարէ ֆազզ օլընարագ, վե պու տարիէլերին պիրիսինէ՝ լիվա միւթեսարրիֆ վե տիկերինէ՝ մուհասպեճեսի կեթմէք իւզրէ, սաիրլերինէ տէ իճապընա կէօրե վիլայեթ վե լիվա մեճլիսը իտարէլերի ազասընան վե մեմուրիյնը սաիրէտէն վուգուֆ վե եէրլիյեթի հալզ պիրէր զաթ ինթիսապ օլունարագ, տարէլերէրին սուրեթը թերթիպի վե հեր պիրինին իհալէսինէ քիմլերին մեմուրօլաճաղը մերքեզը վիլայեթէ պիլտիրիլիր։ Վիլայեթ՝ էլվիյէնին թէնսիպնի այնը իլե թասդիգ վե եախօտ թաատիլ վե մեմուրիյնը միւնթեխապ էյի լիզում կէօրիւր իսկ պիթթեպտիլ մահալլինտէն վե եա մերքեզը վիլայեթտէն տիկեր միւնասիպլերինի թային իտեր։ Միւթասարրըֆլարընն մերքեզ մեմուրիյեթլերինտէն թեպալիուլերինէ մանի պիր հալ պուլունուր իսկ, անլերին կիտեճելերի տաիրեյէ վիլայեթին բէյի իլե տիկեր պիր զաթ կէօնտերիլիր։ Թէրթիպ օլունան տեվարը՝ հեր պիրի նիհայեթ կտէն զիյատե դազայը հավի օլմայաճագ տրը։

20. մադդե.— Մատտէի սապրդատա սուրեթը թէրթիպի պէյան օլընան տեվարեե իհալե իչին թային օլընաճագ մեմուրլար՝ մեճլիսը իտարեի գազա հեյեթի հազրը օլարդը հալտե միւզայէտ՝ ալենին իճրա իտեճելելեր տիր։ Կերեք միւզայէտ վե իհալենին իճրասընտա վե կերեք 21ինճի վե կերեք 22ինճի մատտելերտե պէյան օլընարդը վեճճլէ, միւլթեզիմ վե եախօտ քեֆիլլերինին թահգիգը սերվեթի խուսուսընա, մեմուրինը մեգքիւրե՝ հեյեթը մեճլիսլե միւշթերեքէն մեսուլը պիրմալ թուութուլուր։

21. մադդե.—Հեր գազատա եվվելճե թային ու իլան օլունան միւտեթը իհալենին հիւլուլինտէն լաագալլ պիր հաֆթա մուգատտեմ աշար արմագ իսթեյենլեր՝ մեճլիսը իտարեյէ միւրաճաաթ իլե իլթիզամ իթմեք խսթեյենլերի քեօղլերին խմինի թասրիհ իթմեքսիզին եալընըզ գաչ ղրչ.ղրգ աշար տերեօհատ իթմեք խսթեյենլերինի պա արզուհալ պէյան իտեյենլեր տիր։ Միւսթետիլերին էօհտելերինտէ սեքնալընընան (իգամեթկեահալարընտան) մատտա պուլունան էմրքին գըյմեթի հեր նէ իսկ քէնտիլերինէ օնա կէօրե պիր իթիպարը մալի թագտիր օլունարագ, էմրքը մեգքիւրե պիր թարաֆտան մահճուզ (սեքսեթբօ) օլուուզը հալտե, օ մեգտարա գատար բէյ թուութուլմագ իւզրէ տեֆթերը մախասընա գայտ օլունուր, վե հիչ եմրքը օլմայանլարտան վե եախօտ էօհտեսինտէ սեքնալարընընան գըյմեթինէ կէօրե թային օլունաճագ իթիպարը մալիտէն զիյատե աշար արմագ արզու իտէնլերտէն քեֆիլ իսթեենիլերեք, կէօսթերեճեքլերի քեֆիլլերին մեգտարը եմրքը վե սերվեթլերի մեճլիսե միւշթերեքէն մեսուլը պիրմալ թուութուլուր։

21. մադդե.—Հեր գազատա եվվելճե թային ու իլան օլունան միւտեթը իհալենին հիւլուլինտէն լաագալլ պիր հաֆթա մուգատտեմ աշար արմագ իսթեյենլեր՝ մեճլիսը իտարեյէ միւրաճաաթ իլե իլթիզամ իթմեք խսթեյենլերի քեօղլերին խմինի թասրիհ իթմեքսիզին եալընըզ գաչ ղրչ.ղրգ աշար տերեօհատ իթմեք խսթեյենլերինի պա արզուհալ պէյան իտեյենլեր տիր։ Միւսթետիլերին էօհտելերինտէ սեքնալարընընան (իգամեթկեահալարընտան) մատտա պուլունան էմրքին գըյմեթի հեր նէ իսկ քէնտիլերինէ օնա կէօրե պիր իթիպարը մալի թագտիր օլունարագ, էմրքը մեգքիւրե պիր թարաֆտան մահճուզ (սեքսեթբօ) օլուուզը հալտե, օ մեգտարա գատար բէյ թուութուլմագ իւզրէ տեֆթերը մախասընա գայտ օլունուր, վե հիչ եմրքը օլմայանլարտան վե եախօտ էօհտեսինտէ սեքնալարընընան գըյմեթինէ կէօրե թային օլունաճագ իթիպարը մալիտէն զիյատե աշար արմագ արզու իտէնլերտէն քեֆիլ իսթեենիլերեք, կէօսթերեճեքլերի քեֆիլլերին մեգտարը եմրքը վե սերվեթլերի մեճլիսե միւշթերեքէն մեսուլը պիրմալ թուութուլուր։

Գօմիսիօնը մեգքիւր՝ եարընան ելթիպարէն հէր կիւն գաթարը մախասուսա եօլարը վե սթասիօնլարը քէշֆ իտէրէք Վիթալիս նամ ինչաթ գումանեասընան եօլը թէսլիմ ալաճագ տրը։ Պէլճիգալը մեշհուր ֆապրիգաթօր վե միհէնտիս Մ. Ֆինէ իլե Վիթալիս գումանեասընըն Տէրասատէթ վեքիլի Մ. Թրիսօնրն պիր իքի կիւնէտէք պուրայա վիրուուլերինէ պէքլենիյօր։ Իքի կիւն մուգատտեմ, Վիթալիս գումանեասընըն ֆէնին գալեմի միւտիրի Մ. Ըրնօտէն կելմիշ օլուպ, մումիսիլեյհ տախի գօմիսիօն հեյեթի իլե Միթրօվիցայա կեթմիշ իսի։

Պու միւսաֆիրլերի գապուլ եիմեք իչին Իւքիւպ սթասիօնը գուրպինտէ Մ. Թիանօնրն եէնի եարմիշ լօգանթասընըն իսթ գաթընտան 7 օտա գումանեա թարաֆընտան քիրալանը վե տէօշենիլտի։

Զանը աճիզանէմ կէօրե, գօմիսիօն՝ ինչաաթն սաղլամըղընտան տօլայը զայեթ մեմնուն օլաճագ տրը։ Չինէքի պու խաթթ՝ գավիրլեք ճիհեթլյէ թիւրքիա տեմիր եօլարընընն պիրինճիսի տիր տեսէք եանրմայաճաղը։ Սթասիօնլարընն միհգէքմիյի վե կիւզելլիյի, առէթա կէօղե չարբաճաղ բատտէտէ տիր։ Պէքճի գուլիպէյլերի՝ չեհրլերտէ եարբրմիշ միհգէմ էվլերե պէնդեր։ Սթասիօնլարընն սու խաղինեյլերի վե օլ խաղինեյլեր իչին պուխարը թուութուլմալարը՝ սաիր տեմիր եօլարընն հիչ պիրինտէ կէօրիւլմէզ։ Էլհասրլ պու խաթթ՝ թիւրքիամիզտա պիր նիմունէ օլապիլիր։

Պու խաթթն պէօյլէ մունթազամ վե միւքեմմել օլմասը իչին Վիթալիս գումանեասընընն սէր միհէնտիսի Մ. Ֆրէաերիք թարաֆընտան խպրաղ օլընան զայրեթ վե խաթիգամեթ ասլա ունութուլմազ։

Մումիլեյհ՝ միսինն օլմագլա պէրապէր կեճե կիւնտուզ օթուրմագսըզընն վագթ զայպ եթմեյէրէք վե հեր կէօնա ֆեէտաբեարլըզ կէօզե պլարագ չալրյար վե չալըշյօր։

Գօնթուար տէկօնթ պանգասընընն պաշ միհէնտիսի Մ. Ֆլաշանընն զայրեթի տե մեհեճ չայան տրը։ Քեզալիք գօմիսէր Ալի Նիզամի բաշաղատէ Օսման պէյ իլե մուավինի Կիւմիշեան Մանուկ էֆէնտինին սեպզ ալթ իտէն սայ ու զայրեթլերի տախի չայանը զիքր ու սեմն տրը։

ԹԱՀՐԻՐԱԹԸ ՈՒՄՈՒՄԻԵՑ

Բեժի իտարէսինին զէրբաա գարշը օլան թեահհիւտաթընը քեամիլէն իյֆա եթմեսի լազըմ կելեճեկինե, վե շարթնամէնին 16ճնը մատտէսինտէ 100,000 գրյե վե տահա զիյատե թիւթիւն հուսուլէ կեթիրէն գարիյէլերէն հեր պիրինտէ Բեժի իտարէսինին պիր անպար պուլընարճաղը, վե չայեա պիր գաչ գարիյէնին պիրլիքտէ հուսուլէ կեթիրտիրլերի թիւթիւն 100,000 գրյե պալիր օլուբ իսկ, օ հալտէ մեգքիւրը գարիյէլերին թագրիպէն օրթասընտա պիր անպար եարաճաղը, վե զէրբարն՝ Բեժիյէ թեսլիմ օլընաճագ թիւթիւնլերինի 10 սաաթտան զիյատե մեսաֆէյ նագլե մեճճուրը օլմայրպ, եկեր Բեժի թարաֆընտան ինչա օլնան անպարլար տուխան հուսուլե կելեն մեվգիլերե 10 սաաթտան զիյատե մեսաֆէյ օլուբ իսկ, Բեժի իտարէսի՝ պու մագուլ թիւթիւնլերի անպարընտա դապալ եթմեշ կիպի մահսուլ սահիպլերինե իրմուխապերի վերմեք իւզրե 10 սաաթ մեսաֆէտե պիր դապդ մեմուրը եդամ էյլեյեճեկի մուհարբէր պուլունարագ, իտարէի մեգքիւրէնին պուլունարբրարը անպարլար՝ պու շարթա մուվաֆգդ օլմատըղընա մեպնի, դապդ մեմուրը իգամեսի եալընըզ տուխան մահսուլը բեք ազ եեթիշէն վե անպար ինչասընա մահալ օլմայան եերլերե ատտ օրմագ իւզրե Բեժի իտարէսի՝ շարթնամէնին թասյին եթտիրի անպարլարը քեամիլէն վուճուտ կեթիրմեկե վե պունարը հանկը քեօյլերտե եարբրմագ լազըմ՝ իսկ հէմման ինչա եթտիրմեկե մուվաֆգադաթ եթտիրիլմիշ օլընընտան, շարթնամէնին 16ճնը մատտէսի էլե ալընարագ, անին ֆգրան էվվելիսի մուճիպլինեճ, կերեք միւնֆէրիտէն վե կերեք մուճթեմիէն 100,000 գրյե թիւթիւն հուսուլե կեթիրէն քեօյլերտե անպար պուլընարբրմագ իչին, իճապ իտէն մեվգրին թասյինի իլե Բեժի մեմուրլարընա իրաէսի վե ինչաաթա իպթիտար օլունարդճա քեյֆիյեթին Պապ Ալյէ պիտիրիլմսի, վե պունտա իհմալճբրդ օլունը իսկ, անին տախի իչար իտիլմեսի, վե պուսրբատա տա Բեժինին էվվելճե եարմբշ օլորը անպարլարտան չարթնամէնին հրֆրդնա էվվերիչլի պուլունմայանարը պենտաբ իսկահ ու թեվսի եթտիրիլմեսի, վե ինչա դարարա կէօրե, իտարէնին եարմաղը թեահհիւտ էյլետիկի քեօյ անպարլարը տախի մահսուլաթին հիւանը մուհաֆազասընա պիհգդրն քեամիլի սուրեթտե ինչա օլունմասընա տրդգաթ օլունմասը՝ Ֆտիրիկյէ նէզարեթինտէն լազըմ կելենլերե էմր ու իչար պույրուլուր տրը։

ՄԻԻԹԼԻՖԷՐՐԻԳԱ

Ինկիլիթերատա իգամեթ եթմեքտէ օլան Ալեմանլարըն մեգտարը հադգընտա Լօնտրա կազէթաարընտան պիրիսինտէ ախիտքի մալիւմաթ կէօրիւլմիշ տիր։

«Լօնտրատա 70,000 վե պիւթիւն Ինկիլիթերատա 500,000 Ալեման իգամեթ եթմեքտէ տիր։ Ինկիլիթերատա գրաֆիցա եէլիտպէէ գեմանտատա 4000 Ալեման իգամեթ եթմեքտէ խսի իսկ տէ, պունարընն քեֆֆեֆսի տէ չիմսի Ինկիլիզլիզմի, տիր։ Լօնտրատա պուլունան թիճճարլարընն 5տէ 1 գրմն անասը Ալեման իսէլեր տէ, պունարը տախի Ինկիլիզ օլմաչլար տրը։

«Ֆագաթ մուախէրէն Ինկիլիթերայա կելեն Ալեմանլար՝ միլլիյեթլերինի մուհաֆազա իսէրեք քէնտիլերինէ մախասուս պիր թագրմ ճեվկյեթլեր թեշքիլ էյլեմիշլեր տիր։ Ալեմանիատան Ինկիլիթերայա հիճրեթ իտէնլեր՝ մուալիմ, թիճճար, ամելե, խրզմեթքեար վե պիրինճի սընֆտան խրրսրզ վե ճանի տիրլեր։ Ալեմանիատան Ինկիլիթերայա պիր չօգ մուզիգաճը տիլենճի տախի հիճրեթ իտէյօր։»

——

AU PANTHÉON

ԳԱԼՖՕԲՈՒԼՕ ՊԻՐԱՏԷՐԼԷՐ

Պէյօղլունտա Տօղրու եօլտա Գալաթա սէրայընընն թա պէյօյիք զարուսը գարշըսընտա Նօ. 206

Գալֆօբուլօ պիրատէրլէր՝ պու քէրրէ Բարիզտէն եաղ մէվսիմի իչին ինչ էն եէնի իբէքլիլէր, սիպլիս թագրմ իչին բէք կիզել եունլարագ, զայեթ սէվիմի կարնիթիւրլէր, բասմանթրիլէր, տանթէլլար, եէնի մատտ մանթալար վե սարէրէ կեթիրթմիշ օլորգալարընը էհալիյէ իլան իտէրլէր։

Պիլթիւն պու մալլար՝ ասն մատտ վե ալչա ճիհնտէն օլմաղա պէրապէր զայեթ էհվէն ֆիյաթա սաթըլըրլար։ Ճեհեգ թագրմը տիզիլթէճէք օլան ֆամիլեալար տախի՝ Գալֆօբուլօ պիրատէրլէրին մաղազասընա միւրաճաաթ եթտիրիլիրլինտէ, բէք պէօյիք պիր ֆահտէ պուլաճագլար տրը։

ԻՍՄԻՐԻ ՄԱԼԹՈՄԱՆ

ՎԱՃԱՌԱԿԱՆ ՎԱԳՈՆՆԵՐՆԵՐ ՀԱՄԱՐԻՇԻԿՈՒՐ

Իզմիր 1887 մայիսի 1ին ճանապարհ կիսուսանին ինկարարին

ԱՍԱԼԱՐ ԹՈՒՐԳԻՑ

ԵՒԱՐԻՑ ՍԿՍԵՑԵԼՈՎ

Ա՝՝՝